

## คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

### ก. คำย่อเกี่ยวกับพระไตรปิฎก

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในการอ้างอิง โดยจะระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังคำย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ที.ส. (ไทย) ๙/๑๗๐/๕๖ หมายถึง สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย สีสันธวรรค พระไตรปิฎกภาษาไทย เล่มที่ ๙ ข้อที่ ๑๗๐ หน้า ๕๖

### พระวินัยปิฎก

วิ.ม. (ไทย) = วินัยปิฎก มหาวรรค (ภาษาไทย)

### พระสุตตันตปิฎก

|        |       |   |             |                           |           |
|--------|-------|---|-------------|---------------------------|-----------|
| ที.ปา. | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค        | (ภาษาไทย) |
| ม.ม.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | มัชฌิมนิกาย มูลปณณาสก์    | (ภาษาไทย) |
| ม.ม.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปณณาสก์ | (ภาษาไทย) |
| ม.อ.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | มัชฌิมนิกาย อุปริปณณาสก์  | (ภาษาไทย) |
| ส.ส.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | สังยุตตนิกาย สคาถวรรค     | (ภาษาไทย) |
| ส.ม.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | สังยุตตนิกาย มหาวรรค      | (ภาษาไทย) |
| อ.ต.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | อังกุตรนิกาย ตกนิบาต      | (ภาษาไทย) |
| อ.จ.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | อังกุตรนิกาย จตุกกนิบาต   | (ภาษาไทย) |
| อ.ส.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | อังกุตรนิกาย สัตตนิบาต    | (ภาษาไทย) |
| อ.อ.   | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | อังกุตรนิกาย อังคุตตนิบาต | (ภาษาไทย) |
| ข.ชา.  | (ไทย) | = | สุตตันตปิฎก | ขุททกนิกาย ชาดก           | (ภาษาไทย) |

### ข. คำย่อเกี่ยวกับคัมภีร์อรรถกถา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้อรรถกถาภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เช่น ข.ป.อ. (ไทย) ๑/๗๓/๓๑๓ หมายถึง ขุททกนิกาย สัทธัมมปปกาสินี ปฏิสัมภิทามรรค อรรถกถาภาษาไทย เล่มที่ ๑ ข้อที่ ๗๓ หน้า ๓๑๓

### อรรถกถาพระสุตตันตปิฎก

|          |        |   |              |                |                  |            |
|----------|--------|---|--------------|----------------|------------------|------------|
| ที.ปา.อ. | (ไทย)  | = | ทีฆนิกาย     | สมังคลวิลาสินี | ปาฎิกวรรคอรรถกถา | (ภาษาไทย)  |
| ม.ม.อ.   | (บาลี) | = | มัชฌิมนิกาย  | ปปญจสุทนี      | มูลปณณาสอรรถกถา  | (ภาษาบาลี) |
| ม.ม.อ.   | (ไทย)  | = | มัชฌิมนิกาย  | ปปญจสุทนี      | มูลปณณาสอรรถกถา  | (ภาษาไทย)  |
| ส.ส.อ.   | (บาลี) | = | สังยุตตนิกาย | สารตถูปกาสินี  | สคาถ วกคอรรถกถา  | (ภาษาบาลี) |

### ค. คำย่อเกี่ยวกับคัมภีร์ฎีกา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้ฎีกาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในการอ้างอิง โดยจะระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังคำย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ม.มุ.ฎีกา (บาลี) ๒/๒๔๑/๑๑๐ หมายถึง ลินตลุปกาสินี มชฌิมนิกาย มุลปณณาสกฏีกา เล่มที่ ๒ ข้อที่ ๒๔๑ หน้า ๑๑๐

### ฎีกาพระสูตรตันตปิฎก

|               |        |   |               |               |                            |
|---------------|--------|---|---------------|---------------|----------------------------|
| ม.อุ.ฎีกา     | (บาลี) | = | มชฌิมนิกาย    | ลินตลุปกาสินี | อุปริปณณาสกฏีกา (ภาษาบาลี) |
| อง.สตุตก.ฎีกา | (บาลี) | = | องคตุตตรนิกาย | ลินตลุปกาสินี | สตุตกนิปาตฎีกา (ภาษาบาลี)  |

### การใช้หมายเลขย่อ

พระไตรปิฎกภาษาไทย จะแจ้งเล่ม ข้อ หน้า เช่น วิ.ม. (ไทย) ๔/๖๐/๗๒-๗๓ หมายถึงวินัยปิฎก มหาวรรค ภาค ๑ เล่ม ๔ ข้อ ๖๐ หน้า ๗๒-๗๓ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อรรถกถาภาษาไทย ใช้เลข ๓ ตอน หมายถึง การแจ้งเล่ม ภาค หน้า เช่น วิ.มหา.อ. (ไทย) ๑/๑/๔๘ หมายถึง สมันตปาสาทิกา มหาวิวงศ์อรรถกถาแปล เล่มที่ ๑ ภาคที่ ๑ หน้า ๔๘ ฉบับมหาวิทยาลัย

### การใช้อักษรย่อภาษาอังกฤษ

Ibid. = Ividen หมายถึง เรื่องเดียวกัน

p. = page หมายถึง หน้า (พหูพจน์ใช้ pp.)